

Megtámadható szerződések a felszámolás alatt

A csődtörvény lehetőséget ad a felszámolónak és a hitelezőnek arra, hogy a törvényben meghatározott határidőn belül, bíróság előtt megtámadja az adós társaság felszámolást megelőzően kötött úgynevezett csalárd ügyleteit.

A törvény a csalárd ügyletek közé sorolja azokat a szerződéseket vagy más jognyilatkozatokat, amelyek az adós vagyonának csökkenését eredményezik és az adós szándéka a hitelező vagy a hitelezők kijátszására irányult, és a másik fél erről a szándékról tudott vagy tudnia kellett.

Ide tartoznak különösen a fizetéseképtelenségi állapotban kötött ingyenes szerződések vagy az olyan visszterhes szerződések is, ahol - a többi törvényi feltétel megvalósulása esetén - nem a piaci árak megfelelő ellenértéket kötöttek ki a felek.

A törvény felállítja az ingyenesség vélelmét is, amely azt jelenti, hogy ha az adós a többségi befolyása alatt álló gazdálkodó szervezettel, továbbá, ha a gazdálkodó szervezet a tagjával vagy vezető tisztségviselőjével, illetve annak hozzátartozójával köt csalárd szerződést, a rosszhiszeműséget, illetőleg az ingyenességet vélelmezni kell és az adósnak kell bizonyítania, hogy jóhiszeműen járt el és a szerződés visszterhes volt.

Egy 2017-es Kúriai határozat azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy lehet-e egy piaci árat alkalmazó visszterhes szerződés is csalárd szerződés. Azt már több bírósági határozat is megerősítette, hogy nem következik be vagyonsökkenés, ha csak összetételében változik a vagyon, amennyiben az **adós a vagyontárgy tulajdonjogát vételár ellenében valós forgalmi értéken ruházza át, a vevő pedig a vételárat megfizeti.**

A hivatkozott bírósági határozatban foglalt tényállás szerint az adós a visszterhes ingatlan adásvételi szerződést egy családtagjával kötötte. Az ingyenesség vélelme miatt az alpereseknek kellett bizonyítaniuk azt, hogy a megállapodás valóban visszterhes volt, a kikötött vételárat megfizették. Az alpereseknek az adott esetben nem sikerült bizonyítaniuk, hogy a szerződésben kikötött vételár valóban be is folyt az adóshoz.

A Kúria a fenti határozatban kimondta, hogy az ingyenesség törvényi vélelmén túl az adóssal szerződő másik fél ingyenes vagyonielőny-szerzése nemcsak akkor állapítható meg, ha a szerződés típusa szerint ingyenes, hanem akkor is, ha a felek valós megállapodása visszterhes szerződéssel leplezett ingyenes

szerződés, és ezért a színlelt szerződésben kikötött ellenérték (a leplezett ingyenes szerződés tartalmának megfelelően) nem került kiegyenlítésre.

A felszámolás során tehát még az első látásra mindenben megfelelő szerződéseket is meg kell vizsgálni abból a szempontból, hogy adott esetben nem történt-e vagyonkimentés a felszámolás elrendelését megelőzően. Ehhez különösen meg kell vizsgálni, hogy a szerződésben kikötött ellenérték ténylegesen be lett-e fizetve az adós számlájára vagy pénztárába.